

killiliisa

– LAD OS SÆTTE GRÆNSER –
Til Borgere

INTRODUKTION

Dette hæfte er en guide til, hvordan vi sammen kan beskytte og støtte børn mod overgreb, både online og i den fysiske verden. Det giver praktisk vejledning om alt fra at forebygge og håndtere grænseoverskridende adfærd til at støtte udsatte børn og rapportere bekymringer til kommunen. Hæftet hjælper både forældre, pårørende og generelt borgere med at tage ansvar, skabe tryghed og sikre, at børn får den hjælp og støtte, de har brug for.

Hæftet findes både som fysiske hæfter og i web-version. Hvis du ønsker en fysisk version, kan du sende en mail til paarisa@nanoq.gl

HVORDAN KAN DU VÆRE MED TIL AT HJÆLPE OG STØTTE UDSATTE BØRN?

Der er mange muligheder for at være med til at gøre en forskel:

Vidste du at fritidsaktiviteter for børn og unge er en beskyttende faktor for mistrivsel og seksuelle overgreb?

Bliv frivillig eller støt op lokalt

Man kan blive frivillig hos en forening, der støtter børn, man kan lave fritidsaktiviteter for børn i samarbejde med nogen eller støtte via en hjælpeorganisation.

Nogle virksomheder er åbne for samarbejde. Gå sammen med andre ildsjæle og sæt aktiviteter i gang for børn.

Obs.: Det er et lovkrav, at hvis man er frivillig, at man skal indhente børneattest.

Vær et godt forbillede

Siger du fra, hvis du bliver udsat for grænseoverskridende adfærd, passer du både på dig selv og viser børn, hvordan man siger fra. På den måde bliver du et forbillede og inspirerer andre til at gøre det samme som dig.

Sig stop

Børn er selvstændige individer med følelser og rettigheder. Deres grænser skal respekteres. Hvis du oplever, at et barn bliver udsat for omsorgssvigt eller seksuelle overgreb, så hjælp barnet med at få det stoppet. Husk at et barn har brug for voksne, der hjælper med at sige stop.

HVORNÅR SKAL DU VÆRE BEKYMRET?

Nogle gange kan du se, høre eller mærke at et barn ikke har det godt. Du er bekymret, men er i tvivl om, der er grund til at være bekymret.

Måske er du bekymret for, om barnet har været udsat for seksuelle overgreb?

Et seksuelt overgreb er en alvorlig og en traumatiserende hændelse. De fleste børn får bagefter psykiske og fysiske reaktioner.

Børn, der er blevet udsat for seksuelle overgreb, reagerer meget forskelligt. Nogle børn kan reagere ved at blive indadvendte og depressive, andre reagerer ved at blive udadvendte og aggressive.

Børn fornemmer det tabu, der er omkring seksuelle overgreb. Ofte siger børn ikke, hvad de har været udsat for, men de kan blive belastet af at holde det hemmeligt. Når et barn holder på en hemmelighed, kan det komme til udtryk på mange forskellige måder (f.eks. søvnløshed, mareridt, selvskadende adfærd).

Hvad kan jeg gøre, hvis jeg er bekymret for et barn?

Hvis du er bekymret eller kender et barn, der udviser et eller flere tegn på mistroivsel, skal du sende en underretning til den kommune, som barnet bor i. Du behøver ikke nødvendigvis at kende selve grunden til barnets mistroivsel for at sende en underretning.

Fagpersoner har skærpet underretningspligt, men vi har alle et ansvar for at underrette, når vi ser og oplever at et barn mistrives.

Kig på din kommunes hjemmeside for oplysninger om adresser og telefonnumre.

HVORDAN KAN DU TALE MED ET BARN OM SEKSUELLE OVERGREB?

Det kan være svært at snakke om seksuelle overgreb med et barn, men du kan hjælpe ved at vise barnet, at du støtter, lytter og respekterer barnet.

Respekter og forstå situationen

Der er mange grunde til, at et barn kan have svært ved at fortælle om seksuelle overgreb. Måske ved barnet ikke, at det var et overgreb, måske føler barnet skyld eller skam, eller også har barnet opfanget stemningen af alvor og tabu, der er omkring seksuelle overgreb.

Hvad gør du, hvis barnet vælger at fortælle om et seksuelt overgreb?

Hvis et barn fortæller, at det har været udsat for et seksuelt overgreb, er det en god idé at sige til barnet først, at det var rigtigt at fortælle det til en voksen. Derefter skal du forklare barnet, at du hjælper med at informere kommunen, så barnet kan få den rette hjælp med at få stoppet overgrebene. På den måde føler barnet trykthed i, at du, som den voksne, tager ansvar for, at der handles.

Støt barnet

Du kan støtte barnet ved at være nærværende, vise at du har tid til barnet, og ved at lytte uden at afbryde. Du kan også spørge barnet: Hvordan har du det? Er der noget, du gerne vil tale om? Men hvis barnet ikke har lyst til at fortælle, må du som voksen respektere det.

Det er vigtigt, at barnet føler sig set og hørt, og du giver dem plads og trykthed til at fortælle, når de er klar.

Hvis du har en tæt kontakt til barnet, kan det være en god idé at spørge barnet med jævne mellemrum, hvordan det har det.

KAN DER SKE OVERGREB ONLINE?

Ja, der kan ske overgreb online. Et online overgreb foregår på internettet, ofte via sociale medier. Det kan være, at nogen presser barnet til at sende billeder af sig selv helt eller delvist afklædt. Tit bliver "grooming" eller "sextortion" brugt.

Hvad er grooming?

Grooming er en proces, hvor en voksen opbygger en tæt og tillidsfuld relation til et barn med en seksuel hensigt. Grooming foregår over tid og er ofte en avanceret manipulationsproces af både barnet og ofte også barnets omgivelser f.eks. forældrene. Fordi grooming handler om manipulation, kan det være svært for barnet at vide og forstå, at det har været udsat for overgreb.

I dag ser vi de fleste tilfælde af grooming, hvor det udelukkende foregår digitalt. Grooming kan dog også foregå i den fysiske verden, her har barnet ofte en relation til den voksne i forvejen.

Grooming kan have alvorlige konsekvenser for barnet. Børn kan føle, at det er deres egen skyld, at de er blevet groomet. De kan føle skam eller føle sig narret og svigtet af den voksne, som de troede, at de kunne stole på. Barnet kan have en oplevelse af et tillidsbrud og en følelse af ikke længere at kunne stole på voksne.

Pr. 1. juli 2024 er grooming kommet under kriminallovens § 82 a. Det vil sige, at grooming er ulovligt, og det betyder, at hvis en voksen lokker, manipulerer og opbygger en relation til et barn med en seksuel hensigt, så er denne proces i sig selv ulovlig. Også selvom der ikke har været et fysisk seksuelt overgreb til stede.

<https://redbarnet.dk/vores-arbejde/barn-i-danmark/vold-og-overgreb/hvad-er-grooming/>

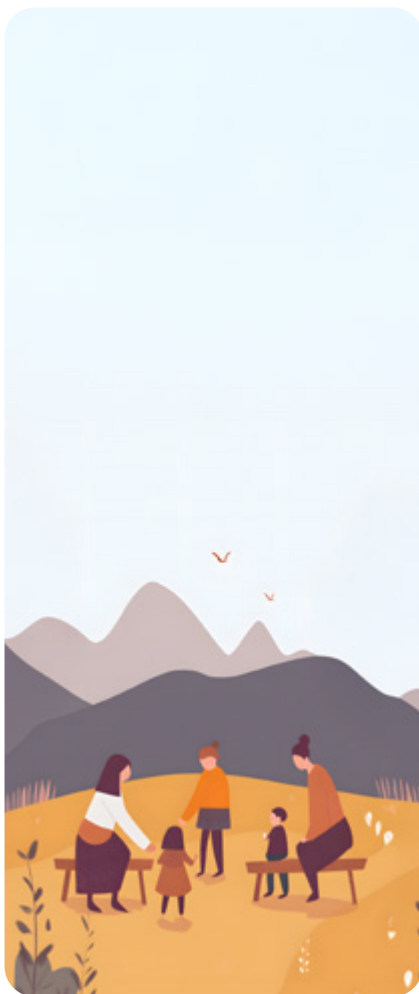

Hvad er sextortion?

Sextortion er en sammentrækning af ordene "sex" og det engelske ord for afpresning "extortion."

Ved sextortion bruger afpresseren seksuelle eller intime billeder og videoer af offeret til afpresning. Offeret afpresnes f.eks. til at betale penge eller sende flere intime billeder for at undgå, at afpresseren offentliggør billederne til f.eks. offerets familie eller Facebook-venner. Det har store konsekvenser for et barn at blive udsat for sextortion.

Pr. 1. juli 2024 er sextortion blevet ulovligt, da kriminallovens § 77-81 om seksualforbrydelser er udvidet. Det vil sige, at det nu er ulovligt, hvis en gerningsmand presser sit offer til at udføre seksuelle handlinger på sig selv.

<https://redbarnet.dk/foraeldre/leksikon/sextortion/>

ER DU FORÆLDER ELLER PÅRØRENDE TIL ET BARN, DER HAR VÆRET ELLER ER UDSAT FOR SEKSUELLE OVERGREB?

Hvis du er forælder eller pårørende til et barn, der har været eller er udsat for seksuelle overgreb, vil du ofte opleve stærke, og måske modsatrettede, følelser. Du kan føle skyld og skam, og du kan være vred, ulykkelig eller føle dig magtesløs.

Måske bebrejder du dig selv for, at du ikke opdagede overgrebet tidligere? Måske er du ked af, at du ikke handlede noget før? Det kan også være, at du føler dig utilstrækkelig? At det gør ondt at mærke dit barns smerte og ikke vide, hvad du kan gøre for at hjælpe?

Støt barnet

Husk, at det som barnet har allermest brug for er, at du er nærværende, viser at du elsker det og forsikrer barnet om, at det ikke er dets skyld, at det har været udsat for seksuelle overgreb.

Naturlige reaktioner

Dine følelser kan blive forstærket, og du skal vide, at dine følelser er helt normale og at du også har mulighed for at få hjælp.

HVORDAN LAVER DU EN UNDERRETNING?

Det er vigtigt, at du underretter, når du er bekymret for et barn. Det vil nemlig give kommunen mulighed for at hjælpe barnet til at få det bedre.

Hvad er en underretning?

En underretning er en henvendelse til kommunen om en bekymring for et barn under 18 år.

Alle har pligt til at underrette. Men hvornår skal du underrette?

For eksempel når du er bekymret for:

- At et barn bliver udsat for seksuelle overgreb
- At et barn bliver udsat for fysisk- og/eller psykisk vold.
- At et barn bliver udsat for vanrøgt

Ansatte som arbejder med børn og unge har skærpet underretningspligt. Selvom fagpersonerne har tavshedspligt, så er de forpligtet til at underrette kommunen ved bekymring for et barn. Underretningspligten er vigtigere end tavshedspligten.

Hvad skal en underretning indeholde?

Beskriv konkret hvad du har set, hørt og lagt mærke til. Du kan også give oplysninger om barnets trivsel.

Derudover kan du beskrive, hvordan du kender barnet. Det er en god idé at oplyse om de fakta, du kender, om barnet og dets forældre (såsom navn, alder og adresse).

Hvor skal man sende en underretning hen?

Du kan underrette kommunen telefonisk, du kan møde op og fortælle, hvad du ved, eller du kan sende en e-mail/et brev til kommunen eller socialkontoret i din by/bygd.

Du har muligheden for at være anonym, når du underretter.

Kig på din kommunes hjemmeside for oplysninger om adresser og telefonnumre.

HVAD GØR KOMMUNEN, NÅR DU SENDER EN UNDERRETNING?

1. Modtagelsesfasen:

Kommunen har handlepligt over for borgeren. Når der kommer en underretning, så skal kommunen undersøge barnets forhold og finde ud af, om barnet har brug for hjælp fra kommunen.

2. Undersøgellesfasen:

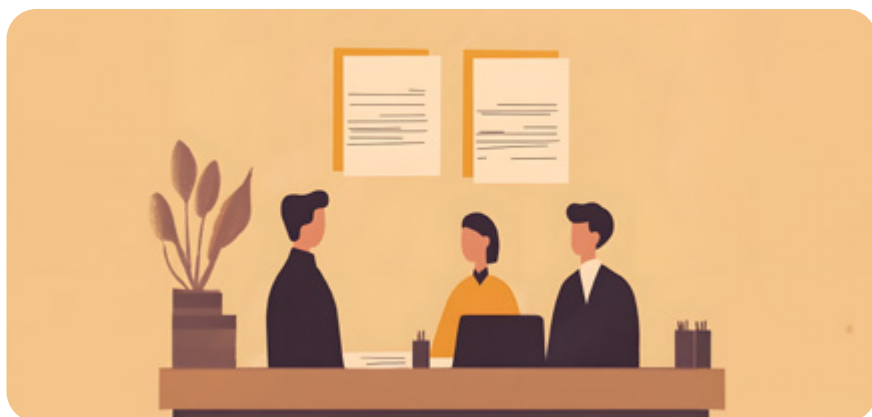
Kommunen skal indenfor 2 måneder undersøge barnets forhold ved at tale med barnet og barnets familie. Nogle gange taler kommunen også med barnets børnehave eller skole. Det er det, som kaldes en socialfaglig undersøgelse.

3. Beslutningsfasen:

Hvis underretningen handler om, at barnet bliver udsat for seksuelle overgreb, skal kommunen underrette politiet.

I tilfælde af at den socialfaglige undersøgelse giver grundlag for hjælp, kan kommunen f.eks. tilbyde hele familien hjælp på et familiecenter eller tilbyde barnet hjælp på en døgninstitution eller hos en plejefamilie.

Nogle gange beslutter kommunen, at barnet ikke skal tilbydes hjælp, eller at hjælpen ikke skal fortsætte. Det kan der være mange grunde til, som du ikke kender til.

NYTTIGE KONTAKTER – HVOR ER DER HJÆLP?

Kommunernes hjemmesider:

- www.avannaata.gl
- www.qeqertalik.gl
- www.qeqqata.gl
- www.sermersooq.gl
- www.kujalleq.gl

Politiet:

- Vagtcentral, akut, døgnåbent:
701448
- Politi i din by/bygd:
find kontaktinfo på www.politi.gl

Socialvagt:

- Find nummeret på den by/bygd du befinder dig, på din kommunes hjemmeside

Tusaannga:

- Telefonnr.: 801180
- Sms: 1899

